

KRIMINALOMSORGEN

ARBEIDS- OG VELFERDSETATEN

**Samarbeidsavtale mellom kriminalomsorgen og
Arbeids- og velferdsetaten**

Bakgrunn for avtalen

Formålet med avtalen er å legge grunnlaget for en videreutvikling av forvaltningssamarbeidet mellom kriminalomsorgen og Arbeids- og velferdsetaten, og å bidra til et forpliktende og systematisk samarbeid. Avtalen skal ivareta prinsippet om at domfelte har de samme rettigheter og plikter som befolkningen for øvrig, innenfor rammene av straffegjennomføringen.

Avtalen bygger på:

Straffegjennomføringslovens § 4 om Forvaltningssamarbeid: "Kriminalomsorgen skal gjennom samarbeid med andre offentlige etater legge til rette for at domfelte og innsatte i varetekt får de tjenester som lovgivningen gir dem krav på. Samarbeidet skal bidra til en samordnet innsats for å dekke domfelte og innsattes behov, og fremme deres tilpasning til samfunnet".

NAV's hovedmål er:

- Flere i arbeid og aktivitet, færre på stønad
- Et velfungerende arbeidsmarked
- Rett tjeneste og stønad til rett tid
- God service tilpasset brukerens forutsetninger og behov
- En enhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning

«Arbeid først» er et av de fem innsatsområdene i Arbeids- og velferds etatens virksomhetsstrategi for 2011-2020. Etaten skal sikre mulighet for arbeid for flest mulig.

Hensikten med samarbeidet

Mange domfelte og varetektsinnsatte har en svak tilknytning til arbeidsmarkedet. Et flertall av de innsatte er uten arbeid ved innsettelsen. Mange mangler grunnleggende skolegang, utdanning og arbeidserfaring. Tiden i fengsel er en unik mulighet til å bistå innsatte, og hjelpeapparatet får mulighet til å følge opp de som ønsker og har behov for det. Det er svært viktig at innsattes situasjon er mest mulig forutsigbar og avklart ved løslatelse og overføring til straffegjennomføring i samfunnet.

Samarbeidet mellom kriminalomsorgen og Arbeids- og velferdsetaten skal legge til rette for at domfelte og varetektsinnsatte skal kunne styrke sin tilknytning til arbeidsmarkedet og at den enkeltes rettigheter i forhold til Arbeids- og velferdsetatens samlede tjenestespekter ivaretas. Dette forutsetter også en samordnet innsats med andre instanser, ikke minst kommunene. Partene i den sentrale avtalen er kriminalomsorgen og Arbeids- og velferdsetaten. Imidlertid skal veiledere i fengsel ha kompetanse om og samarbeid med den kommunale delen av NAV jf minimumsløsningen i partnerskapet i NAV.

Ansvarsfordeling mellom etatene

Kriminalomsorgen har ansvar for

- at samarbeidet foregår innenfor rammen av straffegjennomføringsloven og tilhørende regelverk
- at samarbeid utvikles på ulike nivå mellom kriminalomsorgen og Arbeids- og velferdsetaten
- å gi nødvendig informasjon til Arbeids- og velferdsetatens medarbeidere om sikkerhetsspørsmål og rehabiliteringstiltak i fengsel og friomsorg
- å legge forholdene praktisk til rette slik at domfelte og varetektsinnsatte kan få kontakt med Arbeids- og velferdsetaten og så langt som mulig gjøre seg nytte av Arbeids- og velferdsetatens tjenester, herunder at aktuelle tiltak også skjer i samarbeid med arbeidsdriften

- nødvendig koordinering av de ulike tjenester samarbeidende etater utfører overfor domfelte og varetektsinnsatte, der dette ikke er koordinert av annen etat
- å tilrettelegge for og koordinere innsattes kontakt med hjemkommunen i boligspørsmål i samarbeid med Arbeids- og velferdsetaten
- å bistå innsatte og domfelte med rusproblemer i samarbeid med helsetjenestene
- å legge til rette for progresjon i straffegjennomføringen og overføring til straffegjennomføring i samfunnet
- å informere Arbeids- og velferdsetaten om flytting av innsatte så snart det vedtas og så langt det er mulig i god tid før overføring til annet fengsel eller straffegjennomføring i samfunnet. De bør tas hensyn til rehabiliteringsforløp i vurderingen av om innsatte skal flyttes
- å involvere Arbeids- og velferdsetaten i planprosesser i kriminalomsorgen som direkte vil påvirke Arbeids- og velferdsetatens planlegging av tjenester overfor domfelte og varetektsinnsatte
- å invitere Arbeids- og velferdsetaten til relevante fora for kunnskapsutveksling
- å initiere og gjennomføre utviklingsarbeid i samarbeid med Arbeids- og velferdsetaten

Arbeids- og velferdsetaten har ansvar for

- at samarbeid utvikles på ulike nivå mellom kriminalomsorgen og Arbeids- og velferdsetaten
- at det finnes en fast¹ representasjon av veileder fra Arbeids- og velferdsetaten i hvert fengsel
- at veiledere i fengsel med forankring i etatens mål om arbeid for flest mulig, har særlig fokus på arbeid og aktivitet i tett samarbeid med NAV-kontoret i tilflyttingskommunen
- at veileder fra Arbeids- og velferdsetaten samarbeider med kriminalomsorgens fagressurser og eksterne samarbeidspartnere i fengsel
- at veileder skal avklare behov for bistand fra NAV og gi innsatte råd og veiledning om arbeids- og velferdsforvaltningens² tjenester og ytelser
- at veileder så tidlig som mulig etablerer kontakt og samarbeid med NAV-kontoret i hjemkommunen
- ved behov benytte arbeidsdriften til avklaring og arbeidsutprøving
- ved behov vurdere arbeidsrettede tiltak i regi av NAV
- at NAV-veileder i fengsel bidrar til en planlagt og godt koordinert løslatelse i samarbeid med kriminalomsorgen, NAV-kontoret i hjemkommunene og andre involverte parter
- å involvere kriminalomsorgen i planprosesser som direkte vil påvirke Arbeids- og velferdsetaten sine tjenester overfor domfelte og varetektsinnsatte
- å invitere kriminalomsorgen til relevante fora for kunnskapsutveksling
- å initiere og gjennomføre utviklingsarbeid i samarbeid med kriminalomsorgen

Sentralt samarbeid

Justis- og beredskapsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet har sammen med Arbeids- og velferdsdirektoratet og Kriminalomsorgsdirektoratet et kontaktutvalg for informasjons- og kunnskapsutveksling. Utvalget skal diskutere og følge opp resultatoppnåelse og samarbeidet mellom etatene. Kontaktutvalget tar initiativ til oppdatering av den sentrale avtalen ved behov.

¹ Med "fast" menes her at en eller flere veiledere har faste arbeidstider i fengsel. Tilstedeværelsen trenger ikke være 100 pst, men omfanget av tilstedeværelsen og typen tjenestetilbud skal tilpasses behovet i det enkelte fengsel.

² Jf minimumsløsningen i partnerskapet i NAV

Fylkesvis og lokalt samarbeid

Denne avtalen regulerer samarbeidet mellom kriminalomsorgen og Arbeids- og velferdsetaten, men det er svært viktig at det på lokalt nivå også utvikles et samarbeid med den kommunale delen av NAV-kontoret. Et slikt samarbeid vil sikre en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning ovenfor den enkelte innsatte. Samarbeidet kan eventuelt formaliseres i partnerskapsavtalene i NAV.

Kriminalomsorgen og NAV fylke oppdaterer avtalen for samarbeidet mellom etatene. Det må klargjøres i avtalen hvordan samarbeidet skal gjennomføres fylkesvis. Det skal også fremkomme hvordan kriminalomsorgen og NAV fylke skal følge opp det lokale samarbeidet fylkesvis.

Kriminalomsorgen og NAV-kontor bør ha samarbeid med kommunen om aktuelle tjenester og virkemidler som eventuelt ligger utenfor NAV-kontor og som kommunen forvalter ut fra den enkeltes behov. Dette gjelder for eksempel forhold som bolig og rusbehandling.

Kriminalomsorgen og NAV fylke skal legge til rette for at fengsler inngår lokale avtaler med NAV-kontor der det er behov for dette. Lokale avtaler bør klargjøre ressursbruk, tiltak, former for samarbeid og kunnskapsutveksling. Avtalen bør også klargjøre hvordan samarbeidet/resultatene som oppnås skal evalueres.

Undertegning

Samarbeidsavtalen er undertegnet i to eksemplarer, med ett eksemplar til hver av partene.

Oslo, 13. oktober 2014

For Kriminalomsorgsdirektoratet

Marianne Vollan
Direktør

For Arbeids- og velferdsdirektoratet

Joakim Lystad
Arbeids- og velferdsdirektør